

Dosarul nr. 3ra-1534/18

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. E.Popovici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Judecătoria Strășeni,
reprezentată de Președintele Sergiu Osoianu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Chiriac
împotriva Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași cu privire la contestarea ordinului de
sanționare disciplinară și recuperarea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 01 aprilie 2016, Tatiana Chiriac a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Judecătoriei Călărași solicitând constatarea ca fiind ilegale acțiunile
angajatorului, Judecătoria Călărași, la emiterea ordinului nr. 35 din 02 martie 2016
de sancționare disciplinară și a ordinului nr. 37 din 03 martie 2016 de corectare a
erorii comise în ordinul nr. 35 din 02 martie 2016, declararea nulității ordinului nr.
35 din 02 martie 2016 de sancționare disciplinară și a ordinului nr. 37 din 03 martie
2016.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la 02 martie 2016, prin ordinul
nr. 35, de către Președintele Judecătoriei Călărași, Valentina Criucicova, i-a fost
aplicată sancțiunea disciplinară - avertisment pentru încălcarea prevederilor legale
privind etica funcționarului public. Acțiunile sale în funcția de șef al secretariatului
din cadrul Judecătoriei Călărași au fost catalogate ca fiind contrare prevederilor art.
57 lit. h) din Legea privind funcția publică și statutul funcționarului public, art. 4
alin. (2) din Legea privind codul de conduită al funcționarului public, adică
exprimarea unor cuvinte jignitoare în privința președintelui Judecătoriei Călărași.

Reclamanta a menționat că, fiind în funcția de șef al secretariatului Judecătoriei
Călărași, nu a avut nici cea mai vagă intenție de a adresa vorbe jignitoare
Președintelui Judecătoriei Călărași, în special nu i-a adresat direct și personal
președintelui Judecătoriei Călărași expresii de genul „asta nu este președinte dar
zooparc” sau „urli pe coridoare de răsună pereții...nu vreau așa președinte”.
Referitor la afirmația că: „nu am încredere în așa președinte de judecată”, a indicat
că aceasta este părerea ei personală (judecată de valoare) privind anumite aspecte
ale managementului instanței de judecată. Deși, din 05 iunie 2013, prima zi de

angajare a dnei Valentina Criucicova, a manifestat un comportament agresiv, discriminatoriu și disprețuitor față de ea, atenționează că: din momentul desemnării în funcția de Președinte interimar, apoi Președinte al Judecătorei Călărași, această atitudine a luat amploare deschisă, iar raporturile deveneau tot mai tensionate și ostile, permanent creându-i stare de stres, de inferioritate, de hărțuire continuă sub diferite pretexte inventate peste noapte. În opinia sa, „de facto”, temei/substrat pentru aplicarea sancțiunii disciplinare prin ordinul nr. 35 din 02 martie 2016, au servit raporturile ostile, hărțuirea și răzbunarea președintelui instanței de judecată datorită convingerilor personale, însă de fapt nu au fost circumstanțe pentru catalogarea comportamentului său ca fiind contrar Legii.

Reclamanta a precizat că fiind funcționar public și cetățean, împărtășește alte convingeri spirituale care nu sunt agreate de către Președintele instanței, Valentina Criucicova. Totodată, a afirmat că anume aceste circumstanțe o mențin pe dna Valentina Criucicova într-o stare de nemulțumire permanentă, în consecință fiind tratată diferențiat de ceilalți colegi de serviciu, ceea ce „de facto” a fost temeiul neformal de sancționare disciplinară a ei.

La 30 noiembrie 2016, reclamanta a depus cerere suplimentară de concretizare a pretențiilor, prin care a cerut încasarea prejudiciului moral în sumă de 5000,00 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea cererii suplimentare a invocat că rezultând din ordinele contestate, s-a creat impresia că, ea este o persoană care provoacă ceartă, ceea ce, în opinia sa, absolut nu corespunde realității. Prin acest act administrativ i-a fost știrbită reputația de cetățean, dar și de funcționar public, care și-a exercitat funcția cu abnegație, onestitate și deplină seriozitate, ceea ce inevitabil i-a adus suferințe fizice și psihice. În perioada desfășurării anchetei de serviciu și a presiunilor neîncetate a Președintelui instanței, Valentina Criucicova, pentru prima dată în ultimii 10 ani a fost nevoită să meargă în concediu medical. Toată perioada în care a activat în Judecătoria Călărași, până la desemnarea în calitate de Președinte al Judecătorei Călărași, a dnei Valentina Criucicova, nu a avut anumite observații sau sancțiuni disciplinare, nu i-a fost adusă nici o acuzație, ceea ce denotă că a avut o reputație ireproșabilă.

Reclamanta a menționat că inexistența până la acest caz a sancțiunilor disciplinare, iar actualmente într-un termen atât de restrâns deja a fost etichetată de președintele instanței de judecată ca un funcționar certat cu prevederile statutului, această situație fără echivoc, i-a creat frustrare și sentimente de durere sufletească, ceea ce se cataloghează ca fiind prejudiciu moral. Cu referire la prevederile art. 1422 Cod Civil, a indicat că, mărimea prejudiciului moral se stabilește de instanță, independent de prejudiciul material în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate, de gradul vinovăției a pârâtului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, luându-se în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate. La fel, pentru adresarea în instanța de judecată privind apărarea drepturilor sale, a beneficiat de serviciile unui avocat calificat, suportând cheltuieli și în conformitate cu art. 96 Cod de procedură civilă, pretinde încasarea acestora.

Prin încheierea din 12 aprilie 2017 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, a fost înlocuit pârâtul Judecătoria Călărași cu succesorul în drepturi, Judecătoria Strășeni.

Prin încheierea din 13 aprilie 2017 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, cauza civilă s-a transmis Curții de Apel Chișinău pentru soluționarea cererii de strămutare a cauzei de la o instanță la alta.

Prin încheierea din 06 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea Tatiane Chiriac privind strămutarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Chiriac împotriva Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași cu privire la contestarea ordinului de sancționare disciplinară și s-a strămutat cauza civilă pentru judecare în fond către Judecătoria Orhei.

Prin hotărârea din 16 ianuarie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-a admis în parte cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Chiriac și s-a anulat ordinul nr. 35 din 02 martie 2016 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare Tatiane Chiriac, șeful secretariatului Judecătoriei Călărași; s-a anulat ordinul nr. 37 din 03 martie 2016 cu privire la corectarea erorii comise în Ordinul președintelui Judecătoriei Călărași nr. 35 din 02 martie 2016 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare Tatiane Chiriac, șeful secretariatului Judecătoriei Călărași; în rest cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

Prin decizia din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Președintele Judecătoriei Strășeni, Sergiu Osoianu și s-a menținut hotărârea din 16 ianuarie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că sancțiunea disciplinară i-a fost aplicată Tatiane Chiriac pentru încălcarea prevederilor art. 57 lit. h) din Legea privind funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008, art. 4 alin. (2) din Legea privind codul de conduită al funcționarului public nr. 25 din 22 februarie 2008, ce s-a manifestat prin faptul adresării direct și personal președintelui Judecătoriei Călărași a expresiilor de genul „asta nu este președinte dar zooparc” sau „urli pe coridoare de răsună pereții... nu vreau așa președinte”.

La baza ordinului au stat rezultatele anchetei de serviciu, efectuate de către Comisia de Disciplină a Judecătoriei Călărași, care au stabilit în acțiunile reclamantei o abatere disciplinară, din care considerent au venit cu propunerea de sancționare disciplinară a Tatiane Chiriac.

Conform prevederilor art. 59 alin. (1) Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008, sancțiunea disciplinară se aplică de către persoana/organul care are competența legală de numire în funcție.

Instanța de apel a relevat că Valentina Criucicova deținând funcția de președinte al Judecătoriei Călărași, cât și de persoană care a sesizat Comisia de Disciplină pe marginea acțiunilor Tatiane Chiriac, nu a putut fi echidistantă. Or, în condițiile în care se afla pe două poziții diferite, după cum a conchis și instanța de fond era evidentă imparțialitatea acesteia la legalitatea și corectitudinea aplicării sancțiunii disciplinare față de Tatiana Chiriac, fapt ce nu exclude vicierea soluției pe marginea cazului. Astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind justă rațiunea instanței de fond cu privire la ilegalitatea ordinului nr. 35 din 02 martie 2016 de sancționare disciplinară a Tatiane Chiriac. În consecință, instanța de fond corect a anulat și ordinul nr. 37 din 03 martie 2016, prin care au fost corectate erorile comise în ordinul nr. 35 din 02 martie 2016.

La 04 septembrie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (Vol.II, f.d. 6), Judecătoria Strășeni, reprezentată de Președintele Sergiu Osoianu, a declarat recurs împotriva deciziei din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea

acesteia și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat legea materială. Instanța de apel nu a examinat și nu a motivat toate argumentele invocate în cererea de apel.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 29 mai 2018, iar Judecătoria Strășeni, reprezentată de Președintele Sergiu Osoianu, a declarat recurs la 04 septembrie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (Vol.II, f.d. 6).

Materialele cauzei atestă expedierea deciziei contestate participanților la proces la 23 iunie 2018, conform scrisorii de însoțire (Vol.I, f.d.216), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către recurent. Astfel, recursul declarat la 04 septembrie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (Vol.II, f.d. 6), este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Judecătoria Strășeni, reprezentată de Președintele Sergiu Osoianu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Judecătoria Strășeni, reprezentată de Președintele Sergiu Osoianu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Judecătoria Strășeni, reprezentată de Președintele Sergiu Osoianu.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Judecătoria Strășeni, reprezentată de Președintele Sergiu Osoianu împotriva deciziei din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru